

**Бібліографічний список публікацій з фондів Національної бібліотеки України
імені Ярослава Мудрого з питань міжнародного гуманітарного права
та сучасних збройних конфліктів. – 2018. –
Вип. 11 Липень 1-10 2018 р. – 36 с.**

Зміст

1 Досвід ведення гібридних конфліктів	1
1.1 Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань.....	1
1.2 Статті з газетної періодики.....	5
2 Міжнародне гуманітарне право.....	13
2.1 Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань.....	13
2.2 Статті з газетної періодики.....	17
3 Захист цивільного населення під час збройного конфлікту	24
3.1 Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань.....	24
3.2 Статті з газетної періодики.....	27
4 Міжнародний досвід вирішення конфлікту	34
4.1 Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань.....	34
4.2 Статті з газетної періодики.....	35

1 Досвід ведення гібридних конфліктів

1.1 Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

1. **Аналіз та ознаки воєнно-політичних ризиків, викликів та загроз на державному кордоні** / О.Г. Трембовецький, Д.Ю. Гулеватий // Зб. наук. пр. Харків. нац. ун-ту Повітрян. Сил. — 2018. — № 1(55). — С. 23-29. *Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15255-1(55). Зазначено, що наявність постійних ризиків, викликів та загроз, що спричинені радикальними змінами міжнародної обстановки, значно впливають на погляди щодо характеру загроз безпеці у прикордонному просторі, шляхів їх своєчасного виявлення, запобігання та нейтралізації. Проаналізовано та сформульовано ознаки ризиків, викликів та загроз для національної безпеки України у прикордонному просторі. Текст:* <http://www.hups.mil.gov.ua/periodic-app/article/18516>

2. **Баранов С. Проблеми застосування адміністративної відповідальності осіб за порушення порядку переміщення товарів до району або з району проведення антитерористичної операції / С. О. Баранов // Наук. вісн. Міжнар. гуманітар. ун-ту. Серія: Юриспруденція : зб. наук. пр. – Київ, 2017. – Вип. 28. – С. 32–36. – *Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп17425-28. Розглянуто проблеми забезпечення вимог правового режиму району проведення антитерористичної операції (АТО) та механізм реалізації адміністративної відповідальності осіб за порушення порядку переміщення торгів до або з району проведення АТО. Запропоновано запровадити кримінальну відповідальність за порушення порядку переміщення товарів у великих розмірах або окремих предметів до або з району проведення АТО.* Текст: <http://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc28/10.pdf>**

3. **Вернигора В. Поняття, структура та особливості адміністративно-правового статусу військових формувань України під час особливого періоду / В. В. Вернигора // Наук. вісн. публіч. та приват. права: зб. наук. пр. — Київ, 2017. — Вип. 4. — С. 97-103 . — *Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп18046-4(2017). Розглянуто зміст поняття "адміністративно-правовий статус" військових формувань під час особливого періоду. Виокремлено структурні блоки адміністративно-правового статусу військових формувань. Констатовано, що кожен із вказаних структурних блоків включає ряд компонентів, функціонування яких забезпечує системність і ефективність діяльності Збройних сил України як базового елемента військової організації України. Розкрито особливості адміністративно-правового статусу військових формувань України під час особливого періоду.* Текст: http://nvppp.in.ua/vip/2017/4/vip4_2017.pdf**

4. **Глосарій балістичних, вибухотехнічних та тактико-технічних термінів (з метою використання при виявленні, фіксації та вилученні криміналістично значимої інформації в умовах**

антитерористичної операції) / М-во внутр. справ України, Одес. держ. ун-т внутр. справ ; [уклад. С. В. Албул, Д. С. Афонін]. — Одеса : ОДУВС, 2017. — 83 с. — Бібліогр.: с. 80-83. **Шифр зберігання в Бібліотеці : A776712** *Глосарій (спеціалізований словник) балістичних, вибухотехнічних та тактико-технічних термінів призначений для надання допомоги працівникам правоохоронних органів під час виявлення, фіксації та вилучення криміналістично значимої інформації в умовах антитерористичної операції.*

5. **Другі києвознавчі читання** : історія та етнокультура : до 100-річчя Української революції 1917–1921 рр. : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. : (Київ, 29 берез. 2017 р.) / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Іст. ф-т, Нац. спілка краєзнавців України, Київ. міськ. орг., Софійс. ун-т "Св. Климент Охридський", Іст. ф-т; [редкол.: О. П. Реєнт (голова) та ін.]. — Київ : Фоліант, 2017. — 502 с. : іл. — Бібліогр. в кінці ст. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: A781182.** *Зі змісту: Добровольчий рух в зоні АТО 2014–2015 рр. : на прикладі батальйону "Київська Русь" / Сергій Горохов.- С. 40-44.*

6. **Обґрунтування залежності результату загальновійськового бою від рівня якості змістовності управлінської інформації** / В. П. Варакута, М. В. Левицький, Д. В. Дяченко, С. О. Стародубцев, О. Є. Забула // Зб. наук. пр. Харків. нац. ун-ту Повітрян. Сил. — 2018. — № 1(55). — С. 8-16. **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15255-1(55).** *Надано інтегральну оцінку відповідності таких рівнів якості змістовності управлінської інформації, як її повнота, достовірність і корисність, до ефективності бойових дій. Математичний аналіз визначив залежність результатів загальновійськового бою від повної (достатньої) або часткової управлінської інформації, з достатнім рівнем корисності, що надходять з органу управління (вищого штабу) до об'єкту управління, в ролі якого виступають механізовані (танкові) підрозділи. Текст: <http://www.hups.mil.gov.ua/periodic-app/article/18514>*

7. **Павлятенко О. Ідеологеми проросійського сепаратизму в Україні** / О. Павлятенко // Вісн. Львів. ун-ту ім. І. Франка. Серія: Філософ.-політолог. студії : зб. наук. пр. — Львів, 2017— Вип. 14.. — С. 169-176. — *Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп17528-14. Проаналізовано ідеологеми, що лягли в основу проросійського сепаратизму у південних та східних регіонах України. Їх залучення до інформаційного простору та пропаганда стали одним із механізмів запуску дезінтеграційних процесів, наслідком яких стало створення самопроголошених квазіреспублік в окремих районах Донецької та Луганської областей.* Текст: <http://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/01/Visnyk-Lvivskoho-universytetu-14.pdf>

8. **Україна та міжнародна матеріально-технічна допомога країн-партнерів у військово-технічній галузі** / Р.А. Момот, А.М. Терещенко, А.М. Андрієнко // Зб. наук. пр. Харків. нац. ун-ту Повітрян. Сил. — 2018. — № 1(55). — С. 30-36. *Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15255-1(55). Досліджено особливості надання Україні міжнародної матеріально-технічної допомоги (МТД) з боку країн-партнерів, обумовленої складними політичними, економічними та безпековими обставинами, які склалися внаслідок агресії Російської Федерації і поставили нашу державу на шлях вимушеного її запозичення. Проаналізовано існуючу міжнародну та вітчизняну нормативно-правову базу, яка регламентує підстави для надання МТД та механізм її реалізації для забезпечення потреб Збройних Сил України та військових формувань держави. Розглянуто: історичні витоки та підґрунтя міжнародного військового співробітництва, механізм імплементації та хронологію реалізації програм і проектів міжнародної допомоги Україні у військовій сфері, порядок координації заходів, пов'язаних із залученням, наданням та ефективним використанням міжнародної допомоги, розподіл функціональних повноважень між міністерствами та іншими органами державної влади при здійсненні реєстрації проектів та забезпеченні формування стратегічних і щорічних програм МТД відповідно до*

пріоритетних напрямів соціально-економічного розвитку держави. Відповідно до умов реалізації програм МТД США, наведено показники фінансування України за програмами FMF (Foreign Military Financing), ERI (European Reassurance Initiative) і USAI (Ukraine Security Assistance Initiative) за 2015–2017 роки, а також суми коштів та приблизний перелік військового майна і обладнання, наданих іншими країнами-партнерами за аналогічний період. Показано, що незважаючи на суттєвий розмір наданої допомоги, саме реформа оборонно-промислового комплексу (ОПК) України і нарощування воєнного потенціалу військових формувань держави розглядаються США як основа для успішної протидії російській агресії. Текст: <http://www.hups.mil.gov.ua/periodic-app/article/18517>

1.2 Статті з газетної періодики

9. **Абдулразиг А. "Вооруженный конфликт в Судане, откуда родом мои родители, длится десятки лет. Нельзя ни в коем случае допустить, чтобы такое случилось и в Украине! Поэтому я пошел в армию"** / Ахмед Абдулразиг ; беседу вел Дмитрий Николенко // Факты и комментарии. — 2018. — 5-11 июля (№ 26). — С. 7. *Подано інтерв'ю з 29-річним Ахмедом Абдулразигом – солдатом 72-ї гвардійської окремої механізованої бригади імені Чорних Запорозжців, в якому афроарабоукраїнець розповідає про свою участь в АТО, гібридну агресію Росії та російську пропаганду.* Текст: <http://fakty.ua/274232-vyhodec-iz-sudana-boec-vsuhmed-my-iskali-v-ukraine-mira-a-prishla-vojna>

10. **Бабченко А. "Убить для шума". Когда Вася с Сережей не верят** / Аркадий Бабченко // Новое время страны. — 2018. — № 21 (7 июня). — С. 8. *Стаття російського журналіста, видавця журналу "Мистецтво війни" Аркадія Бабченка, в якій проаналізовано резонанс від спецоперації Служби безпеки України (СБУ) із запобігання замаху на його життя.* Текст: <https://nv.ua/opinion/babchenko/ubit-dlja-shuma-kohda-vasja-s-serezhej-ne-verjat-2473759.html>

11. **Бутусов Ю. Чому вони звільняються?** : сьогодні укомплектованість бригад ЗСУ на фронті становить менше 50 % / Юрій Бутусов // Дзеркало тижня. - 2018. - 23 черв. (№ 24/25). — С. 1,3. *Розглянуто питання укомплектованості підрозділів Збройних Сил України та причин звільнення українських військовослужбовців. Підкреслено важливість удосконалення професійної підготовки українських воїнів.*
Текст: <https://dt.ua/internal/chomu-voyini-zvilnyayutsya-281375.html>

12. **Винничук Ю. "Русский мир" лізе дрібницями, але на кожному кроці"** : ніде у світі немає такої двомовності, як на наших телеканалах. Хай будуть чисто російські й чисто українські, – каже письменник Юрій Винничук / Юрій Винничук ; інтерв'ю провели Лілія Дворецька, Сергій Демчук // Країна. — 2018. — № 23 (14 черв.). — С. 29-32. *Репрезентовано інтерв'ю з українським письменником щодо реакції українців на проведену Службою безпеки й Нацполіцією операцію з інсценування вбивства журналіста Аркадія Бабченка. Окреслено найбезпечніші настрої в українському суспільстві. Проаналізовано прояви інформаційної війни Росії проти України та позицію письменника щодо діяльності деяких проросійських ЗМІ в Україні, проявів дії російської пропаганди. Розглянуто глибинну кризу політикуму в Україні напередодні президентських виборів та кандидатури основних претендентів на посаду глави держави. Обговорено проблеми двомовності в Україні, зайнятості громадян й трудової міграції.* Текст: https://gazeta.ua/articles/opinions-journal/_russkij-mir-lize-dribnicyami-ale-na-kozhnomu-kroci/841944

13. **Воробйов М. Як Росія може вплинути на вибори в Україні /** Микола Воробйов // Шлях перемоги. — 2018. — 27 черв. (№ 26). — С. 4. *Йдеться про способи, за допомогою яких Росія може вплинути на результати майбутніх президентських та парламентських виборів в Україні: підтримка проросійських кандидатів; використання потужної мережі впливових організаторів, журналістів та експертів, які працюють на інтереси Росії в Україні; дестабілізація ситуації в Україні через*

збільшення військової напруженості на Донбасі; широкомасштабні кібератаки, спрямовані проти українських державних установ; організація військового перевороту в Києві. Наголошено, що влада Росії і надалі буде робити все можливе, щоб завдати шкоду українській демократії та завоювати Україну політично.

14. **Горбунов Д. За визволення Слов'янська отримав орден "За мужність"** / Дмитро Горбунов // Нар. армія. — 2018. — 28 черв. (№ 26). — С. 10. *Йдеться про учасника антитерористичної операції на Донбасі, курсанта-третьокурсника факультету озброєння і військової техніки Військового інституту танкових військ Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" сержанта військової служби за контрактом Ігоря Федотченка, який пройшов з боями Слов'янськ, Горлівку, Дебальцеве, Первомайськ, Попасну та ін. Наголошено, що у 2015 р. з рук Президента України Петра Порошенка боєць отримав орден "За мужність" III ступеня.* Текст: <http://www.mil.gov.ua/news/2018/06/30/za-vizvolennya-slovyanska-otrimav-orden-za-muzhnist/>

15. **Дроздовський Д. До нових підходів у гуманітаристиці : IX Конгрес Міжнародної асоціації українців у Києві став знаковою подією в науковому житті України і викликав жваву дискусію** / Дмитро Дроздовський // День. — 2018. — 27 черв. (№ 113). — С. 10-11. *Надано інформацію про IX Конгрес Міжнародної асоціації українців у Києві за участю віце-прем'єр-міністра України з гуманітарних питань В'ячеслава Кириленка, міністра освіти і науки України Лілії Гриневич, радника Президента України Юрія Богуцького, знаних науковців-академіків Національної академії наук України (НАН України), зарубіжних науковців-українців. Обговорено питання пошуку новітніх методологічних підходів, системи рейтингування науковців і наукових інституцій, публікацій у міжнародних наукометричних базах та розробки національної наукометричної бази, подібної до польської Copernicus. У*

виступі міністра освіти і науки України Лілії Гриневич акцентовано увагу на важливості втілення в науці принципів партнерства. Наголошено, що дослідження з історії та літературознавства також належать до системи національної безпеки, тому важливо, щоб українські гуманітарії були помітні на політичному рівні і протидіяли поширенню ідей "руського міра". З доповіддю на тему "Проблема консолідації українського суспільства після Майдану" виступив професор Національного університету "Кієво-Могилянська академія" Олексій Гарань, який охарактеризував зміни в суспільних настроях після Революції Гідності. Зазначено, що IX Конгрес Міжнародної асоціації україністів окреслив перспективи для подальших трансформацій гуманітарних студій та розвитку україністики в ширшій методологічній площині, в якій ключовими постають партнерство, утвердження наукової доброчесності та ініціативи задля формування адекватної наукової політики. Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/cuspilstvo/do-novyh-pidhodiv-u-gumanitarystyci1>

16. **Дюмон І. Прямая дипломатия** : посол Франції в Україні Ізабель Дюмон розказала Фокусу о безальтернативности минских соглашений, особом статусе для Донбасса и внутреннем сопротивлении реформам / Ізабель Дюмон ; беседу вел Мілан Леліч // Фокус. — 2018. — № 25 (22 июня). — С. 12-15. Текст: <https://focus.ua/country/400898/>

17. **Жмурко С. Лікар, що рятував "кіборгів"** / Сергій Жмурко // Нар. армія. — 2018. — 28 черв. (№ 26). — С. 11. *Йдеться про учасника антитерористичної операції на Донбасі військового лікаря, майора медичної служби Сергія Архангельського із позивним "Наркоз". Наголошено, що за особисту мужність та героїзм Указом Президента України Петра Порошенка С. Архангельський нагороджений орденом "Богдана Хмельницького" III ступеня. Зазначено, що "найвищою нагородою для себе військовий лікар вважає відзнаку "Народний герой України", яку отримав за врятовані життя захисників України".* Текст: <http://www.mil.gov.ua/news/2018/06/29/likar-shho-ryatuvav-kiborgiv/>

18. **Заноз Н. 298 жертв трагедії лайнера МН17 над Донбасом – це справа рук Путіна** / Назарій Заноз // Світ-інфо (Чернігів). — 2018. — 7 черв. (№ 128). — С. 5. *Зазначено, що Міжнародна спільна слідча група навела докази того, що Росія збила літак рейсу МН17 у повітряному просторі України.*

19. **Капсамун І. Держава-пірат** : Кремль систематично порушує безпеку в Азовському морі. Що має протиставити Україна? / Іван Капсамун, Валентин Торба // День. — 2018. — 5 лип. (№ 116). — С. 4. *Йдеться про агресивні дії Російської Федерації (РФ) в акваторії Азовського моря. Наголошено, що практика затримання українських суден, які прямують до українських портів, Федеральною службою безпеки (ФСБ) РФ – це частина гібридної війни проти України. Наведено факти подібних випадків, про які повідомляє на своїй сторінці у Фейсбуці головний редактор проекту BlackSeaNews Андрій Клименко. Подано коментарі адмірала, експерта з питань безпеки та оборони Ігоря Кабаненка та представника Президента України в Автономній Республіці Крим Бориса Бабіна. Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/podrobyci/derzhava-pirat>*

20. **Корчагин А. "Россией управляет не Путин, а коллегия чекистов"** / Андрей Корчагин ; беседовал Дмитрий Волчек // Факты и комментарии. — 2018. — 5-11 июля (№ 26). — С. 27-28. *В інтерв'ю "Радіо Свобода" російського опозиціонера Андрія Корчагіна, який з 2009 проживає у Великобританії, йдеться про його знайомство із Володимиром Путіним, про прихід Путіна до влади, а також за яких умов режим в Росії може зазнати поразки. Текст: <https://www.svoboda.org/a/29315094.html>*

21. **Лазарев В. Нові позиції у смузі забезпечення наші бійці обладнали за лічені дні** / Володимир Лазарев // Народна армія. — 2018. — 28 черв. (№ 26). — С. 4. *Розглянуто ситуацію у зоні проведення операції Об'єднаних сил на Луганському напрямі.*

22. **Мартинюк В. "Зараз у навчальних закладах Міноборони на 20–25 % збільшено практичну складову підготовки військових фахівців"** / Володимир Мартинюк, Олександр Бабенко ; записали Костянтин Машовець, Роман Вус, Богдана Дереш, Катерина Климченко // Нар. армія. — 2018. — 28 черв. (№ 26). — С. 12-13. *Подано відповіді заступника директора департаменту – начальника відділу організації освітньої та наукової діяльності Департаменту військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України Володимира Мартинюка та старшого наукового співробітника Національного університету оборони України Олександра Бабенка на запитання читачів під час прямої телефонної лінії, яка відбулась в газеті "Народна армія". Зазначено, що наразі основний наголос у навчанні робиться на підготовці командира-лідера, спроможного організувати, забезпечувати, управляти підрозділами та військовими частинами безпосередньо в бойових умовах.*

23. **Машовець К. "Мирні шахтарі" з гарматами, або про особливості донбаських феєрверків** / Костянтин Машовець // Нар. армія. — 2018. — 28 черв. (№ 26). — С. 15. *Розглянуто ситуацію щодо застосування гібридно-окупаційними формуваннями російських військ артилерійських та мінометних підрозділів у ході ведення бойових дій на Донбасі. Наголошено, що на нинішньому етапі "розвитку артилерійської справи" у російсько-окупаційних формуваннях у "потоці гуманітарних товарів", який спрямував на Донбас Кремль, стали дедалі частіше з'являтися гармати, важкі міномети та установки реактивної артилерії".* Текст: <https://glavcom.ua/columns/mashovec/mirni-shahtari-z-garmatami-abo-pro-osoblivosti-donbaskih-fejerverkiv-505911.html>

24. **Поппеллер Г. Про австрійські пріоритети головування :** посол Герміне Поппеллер: "Я переконана, що анексія Криму не була і не буде визнана жодною країною в ЄС" / Герміна Поппеллер ; бесіду вів Микола Сірук // День. — 2018. — 3 лип. (№ 114). — С. 19011. *Подано*

матеріали бесіди з послом Австрії в Україні Герміне Поппеллер про пріоритети Австрії під час головування в Європейському Союзі (ЄС) та про перспективи розвитку україно-австрійських відносин. Прокоментовано позицію керівництва Австрії щодо проекту "Північний потік-2" та санкцій проти Росії. Надано інформацію про реалізацію в Чернівецькій та Одеській областях проекту з підтримки розвитку сільських територій. Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/svitovi-dyskusiyi/pro-avstriyski-priorityty-golovuvannya>

25. **Послідовний наступ** // Молодь України. — 2018. — 22 черв. (№ 18). — С. 2. *Надано відомості про просування вперед однієї з українських бригад, що обороняє в районі н. п. Жолобок. Указано, що, за даними прес-центру Об'єднаних сил, ця бригада створила смугу забезпечення глибиною до двох кілометрів. Охарактеризовано переваги теперішнього стану в зазначеному регіоні.*

26. **Прокопенко О. Емоційні травми інколи важчі за фізичні** / Ольга Прокопенко // Нар. армія. — 2018. — 28 черв. (№ 26). — С. 11. *Наведено розповідь полковника медичної служби Михайла Карнауха, який у 2014 р. організував роботу 65-го військового мобільного госпіталю, про вражаючі зустрічі з пересічними людьми, які зазнали душевних травм під час війни на Донбасі. Текст: <http://prk.rajon.in.ua/prezydiia/35-novyny/934-emotsiini-travmy-inkoly-vazhchi-za-fizychni>*

27. **Радківський А. Чому товариші називали свого сержанта "пане офіцер Колодяжний"** / Аркадій Радківський // Нар. армія. — 2018. — 28 черв. (№ 26). — С. 10. *Йдеться про старшого сержанта Олександра Колодяжного, учасника АТО з 2014 р., захисника Донецького аеропорту, Авдіївки, Мар'їнки, нагородженого за мужність і героїзм орденами "Народний Герой України", "За мужність" III ступеня та іншими державними й відомчими відзнаками. Текст: <https://plus.google.com/+%D0%90%D0%BD%D0%B4%D1%80%D1%96%D0>*

[%B9%D0%90%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D1%80%D0%BE%D0%B2/posts/2fTfpyVhLfs](#)

28. **Силкін Є. Міст у Троїцькому знову запрацював!** / Євгеній Силкін // Нар. армія. — 2018. — 28 черв. (№ 26). — С. 5. *Йдеться про події, що відбуваються на території Луганської області, де триває операція Об'єднаних сил. Так, проінформовано про урочисте відкриття мосту через річку Лугань у селі Троїцьке Попаснянського району. Наведено тези виступу головнокомандувача Об'єднаних сил Сергія Наєва під час церемонії відкриття.*

29. **Україна рухається шляхом реформ** // Уряд. кур'єр. — 2018. — 3 лип. (№ 121). — С. 3. *Подано тези виступу віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Іванни Климпуш-Цинцадзе на конференції з питань реформ в Україні, що відбулася в Копенгагені (Данія). Висловлено думку, що зустріч президентів Сполучених Штатів Америки (США) Дональда Трампа та Російської Федерації (РФ) Володимира Путіна 16 липня у Гельсінкі (Фінляндія) відбуватиметься з огляду на позицію США щодо підтримки територіальної цілісності України, її незалежності і суверенітету в міжнародно визнаних кордонах. Іванна Климпуш-Цинцадзе проінформувала про хід реформ в Україні і стан боротьби з корупцією та акцентувала увагу на ухвалених нещодавно Верховною Радою України (ВР України) двох законах, необхідних для створення Вищого антикорупційного суду. Висловлено переконання, що ВР України без затримок схвалить і поправки до законів, щоб забезпечити ефективну роботу суду. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/ukrayina-ruhayetsya-shlyahom-reform/>*

30. **Фатула Р. Нідерланди та Євросоюз офіційно звинуватили Росію в збитті "Боїнга" МН17 у небі над Донбасом** / Руслан Фатула // Карпатський об'єктив. — 2018. — 31 трав. (№ 21). — С. 4. *Подано інформацію, що у Гаазі спільна група з розслідування причин*

авіакатастрофи "Боїнга" МН17 показала проміжні результати своєї роботи. Зокрема, слідчі продемонстрували фюзеляж ракети ЗРК "Бук", з якого було збито літак у небі над Донбасом 17 липня 2014 року. Представник міжнародної слідчої групи заявив, що ЗРК "Бук", яким збито "Боїнг" МН17 "Malaysia Airlines" у Донецькій області, належав 53-й зенітно-ракетній бригаді Міноборони Росії, що дислокується біля міста Курськ.

2 Міжнародне гуманітарне право

2.1 Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

31. **Балістичні випробування засобів колективного й індивідуального захисту – завершення дослідницької стадії інноваційних проектів з їх створення / О. О. Челобітченко, О. В. Алексеєнко, В. А. Курбан, С. Г. Сєдов // Наука і оборона. - 2018. - № 1. — С. 49-55. Розглянуто актуальні питання інноваційної діяльності зі створення конкурентоспроможних зразків продукції військового призначення під час реформування оборонно-промислового комплексу держави.**

32. **Вернигора В. В. Зарубіжний досвід правового регулювання військово-службових відносин під час особливого періоду / В. В. Вернигора // Прикарпат. юрид. вісн.: зб. наук. пр. / Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". – Івано-Франківськ, 2017. – Вип. 4(19). – С. 43-47. - **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп17531-4(19)** Проаналізовано теоретичні і практичні проблеми правового регулювання військово-службових відносин в особливий період. Акцентовано увагу на низці проблем, які потребують законодавчого врегулювання для забезпечення правопорядку та законності у військах в Україні. Висвітлено досвід нормативно-правового регулювання військово-службових відносин у провідних європейських країнах та в Сполучених Штатах Америки (США) Текст: <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=>**

[ria&uact=8&ved=0ahUKEwjuhcfM-ofcAhWHiaYKHVpRCP4QFggnMAA&url=http%3A%2F%2Fwww.pjv.nuoua.od.ua%2Fv4_2017%2F11.pdf&usg=AOvVaw37gTd4oM767_Xn_1ZJaOyW](http://ria.ua/act=8&ved=0ahUKEwjuhcfM-ofcAhWHiaYKHVpRCP4QFggnMAA&url=http%3A%2F%2Fwww.pjv.nuoua.od.ua%2Fv4_2017%2F11.pdf&usg=AOvVaw37gTd4oM767_Xn_1ZJaOyW)

33. **Гелуненко А. Реалізація Стратегії національної безпеки України в економічній сфері** / А. І. Гелуненко // Молодий вчений. - 2017. - № 12, ч. 2. — С. 283-286. *Доведено актуальність ефективного забезпечення економічної безпеки в умовах внутрішніх та зовнішніх загроз. Проаналізовано стан реалізації цілей та напрямків Стратегії національної безпеки України на момент 2017 року. Визначено реальні загрози для економічної безпеки держави. Виокремлено суб'єкти, на яких покладається виконання Стратегії; фінансування, за допомогою якого реалізовується Стратегія; перевірки органи та майбутні перспективи.*
Текст: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/12/65.pdf>

34. **Дячок О. Щодо законодавчого обмеження правового статусу осіб, які вчинили злочини проти основ національної безпеки України** / О. О. Дячок // Прав. позиція. - 2017. - № 2. — С. 138-150. *Запропоновано правовий механізм мінімізації впливу осіб, які вчинили злочини проти основ національної безпеки, на функціонування органів державної влади та місцевого самоврядування, відмінний від правових інститутів позбавлення та втрати громадянства.*

35. **Збірка актів законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення** : з комент. та роз'ясненнями / [редкол.: І. Б. Черкаський (голова) та ін. ; уклад.: С. С. Бичкова та ін.]. — Київ : Ваіте, 2017. — 1051 с. *Шифр зберігання Бібліотеці : Б352664 Збірка актів законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення підготовлена шляхом узагальнення та систематизації чинних нормативно-правових*

актів у сфері фінансового моніторингу. У виданні містяться коментарі, і офіційні роз'яснення та історичні довідки щодо нормативно-правових актів, для ефективного їх застосування у правозастосовній діяльності.

36. Підсистема моніторингу інформаційного простору як необхідна складова системи протидії негативному інформаційно-психологічному впливу на особовий склад Збройних Сил України / П. М. Сніцаренко, Ю. О. Саричев, В. А. Ткаченко, О. А. Мотузьяник // Наука і оборона. - 2018. - № 1. — С. 29-33. Викладено погляди на створення підсистеми моніторингу інформаційного простору для виявлення та оцінювання негативного інформаційно-психологічного впливу на особовий склад військ як складової системи протидії такому впливу на основі реалізації розробленої методики, що дає змогу проводити заходи випереджувального адекватного реагування.

37. Руснак І. Оборонна реформа в Україні: здобутки та горизонти / І. С. Руснак, О. А. Меліхов // Наука і оборона. - 2018. - № 1. — С. 3-10. Проаналізовано результати проведення оборонної реформи в Україні, розглянуто шляхи й заходи її подальшої реалізації в контексті місця та ролі воєнної науки в забезпеченні ефективності подальших перетворень.

38. Свешніков С. Воєнна політика: сутність і проблеми формування й реалізації / С. В. Свешніков, В. П. Бочарніков // Наука і оборона. - 2018. - № 1. — С. 23-28. Розглянуто сутність воєнної політики, її місце в державній політиці, головні завдання, взаємозв'язок із категоріями воєнно-політичного аналізу, воєнно-політичної обстановки, воєнної могутності держави.

39. Середа В. Тероризм: кримінологічна детермінація і кримінально-правова протидія / В. В. Середа, І. Р. Серкевич ; [за заг. ред. В. С. Канціра] ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. — Львів : ЛьвДУВС, 2016. — 187 с. *Шифр зберігання в бібліотеці: А775495* У монографії розглянуто тероризм як складну соціально- політичну, правову і науково-

прикладну проблему, розв'язання якої значною мірою обумовлене застосуванням системно-комплексного міжгалузевого підходу до багатовекторних детермінантів цього явища. Розкрито основні підходи до розуміння феномену тероризму як соціального явища та кримінально-караного діяння, досліджено його зміст, обсяг та ознаки, здійснено огляд теоретичних розробок та практичних рекомендацій, сформульованих на основі зарубіжного досвіду кримінально-правової протидії тероризму.

40. Тимошенко Р. Проблеми вдосконалення планування оборони України / Р. І. Тимошенко, М. М. Лобко // Наука і оборона. - 2018. - № 1. — С. 11-17. З урахуванням особливостей відповідних положень національного законодавства викладено погляди та обгрунтовано пропозиції щодо розв'язання проблеми планування оборони України.

41. Тютюнник В. Законодавство у сфері оборони України: стан, проблеми та шляхи реформування / В. П. Тютюнник, В. К. Горovenko // Наука і оборона. - 2018. - № 1. — С. 18-22. Здійснено оцінювання стану законодавства у сфері оборони України, узагальнено та проаналізовано існуючі в ньому проблеми й за результатами цього запропоновано шляхи реформування відповідного законодавства.

42. Філатов В. Загальна теорія безпеки як методологічна засада дослідження категорії "інформаційна безпека" / В. В. Філатов // Прав. позиція. - 2017. - № 2. — С. 97-102. Окреслено перспективні напрями наукового опрацювання питань інформаційної безпеки. Охарактеризовано інші складники методології дослідження інформаційної безпеки держави, суспільства та особи.

43. Харитонов С. Визначення окремих ознак військових злочинів / Сергій Харитонов // Вісн. Нац. акад. прокуратури України. - 2018. - № 1. — С. 78-84. Проаналізовано суспільну небезпечність і протиправність злочинів проти порядку проходження (несення) військової служби. Зроблено висновок, що військові злочини заподіюють шкоду

нормальній діяльності Воєнної організації держави, впливаючи на її боєздатність, та воєнній безпеці України.

44. **Янчев А. Контроль інформаційної безпеки в системах електронного документообігу** / А. В. Янчев // Бізнес Інформ. - 2015. - № 4. — С. 199-204. *Досліджено місце інформаційного ризику в контексті функції захисту інформації. Проаналізовано динаміку зростання інформаційних загроз сучасності в системах електронного документообігу, розроблено концептуальну модель інформаційного захисту систем електронного документообігу. Запропоновано науково обґрунтовану класифікацію інформаційних загроз, яка дозволяє чітко визначити потенційні види загроз, коло об'єктів захисту та комплекс заходів, що сприятиме досягненню стійкого стану інформаційної безпеки.*
Текст: http://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2015-4_0-pages-199_204.pdf

2.2 Статті з газетної періодики

45. **Батурин А. Вне зоны доступа** : ... что происходит в оккупированных украинских городах, которые не вошли в рейтинг / Алексей Батурин // Фокус. — 2018. — № 25 (22 июня). — С. 44-45. *Розглянуто ситуацію в окупованих містах України – Донецьку, Луганську, Севастополі і адміністративному центрі анексованого Криму – Сімферополі – що не увійшли до рейтингу комфортності українських міст, підготовленому журналом "Фокус", в якому брали участь столиця та обласні центри (всього 22 міста України).* Текст: <https://focus.ua/country/400556/>

46. **Василенко В. Несвяткові висновки** : Володимир Василенко: "Річ не в конституційних вадах, а в низькій якості української владної еліти, яка схильна до порушень законів" / Володимир Василенко ; бесіду вели Іван Капсамун, Валентин Торба // День. — 2018. — 27 черв. (№ 113). — С. 4. *Подано матеріали бесіди з юристом-міжнародником, одним з аудиторів Національного антикорупційного бюро України (НАБУ)*

Володимиром Василенком про хід конституційного процесу за роки незалежності України. Висловлено думку щодо доцільності запровадження в Україні парламентської форми правління. Висвітлено проблему підготовки позовів до міжнародних судів проти Росії як держави-агресора. Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/podrobyci-nota-bene/nesvyatkovi-vysnovky>

47. **Власенко В. Євросоюз має посилювати тиск на Росію :** напередодні ювілейного саміту Україна – ЄС Київ та Брюссель звіряють годинники / Вікторія Власенко // Уряд. кур'єр. — 2018. — 6 лип. (№ 124). — С. 3. *Йдеться про ухвалену Верховною Радою України (ВР України) напередодні саміту Україна – Європейський Союз (ЄС) постанову із закликом до інституцій ЄС сприяти максимальному використанню можливостей інтеграції України у внутрішній європейський ринок та розробити нову стратегію підтримки Києва. Наголошено на необхідності подальшого тиску на Російську Федерацію (РФ) щодо розгортання миротворчої місії Організації Об'єднаних Націй (ООН) на Донбасі, а також щодо звільнення із тюрем усіх українських політичних в'язнів.* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/yevrosoyuz-maye-posilyuvati-tisk-na-rosiyu/>

48. **Воронченко І. ”За останні чотири роки військово-морські сили поповнили корабельний склад шістьма бойовими катерами”** / Ігор Воронченко ; записали Наталія Задверняк, Іветта Василенко // Нар. армія. — 2018. — 28 черв. (№ 26). — С. 1, 6-7. *В інтерв'ю із віце-адміралом Військово-Морських Сил України віце-адміралом Ігорем Воронченком йдеться про сьогодення та перспективи розвитку вітчизняного військового флоту. Зазначено, зокрема, що хоча за своїми розмірами та міццю шість нових бойових катерів поступаються фрегаті ”Гетьман Сагайдачний”, вони є передусім сучасними бойовими одиницями власного українського проекту.* Текст:

<http://www.mil.gov.ua/news/2018/07/01/za-ostanni-chotiri-roki-vijskovo-morski-sili-popovnilo-korabelnij-sklad-shistma-bojovimi-katerami/>

49. **”Двері НАТО для України відчинено, і нам із вами треба наполегливо працювати над проведенням реформ”** // Нар. армія. — 2018. — 28 черв. (№ 26). — С. 2. *Подано тези виступу Президента України Петра Порошенка під час урочистостей із нагоди випуску магістрів Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка.*

50. **Драч І. ”У Росії ніколи не було, немає і не буде іншого інтересу в Україні, ніж винищення до решти, до ноги, до пня нашої нації”** : щоденник / Іван Драч // Країна. - 2018. - № 25 (27 черв.). — С. 26-28. *Наведено думки письменника щодо українсько-російських відносин, загроз ”руського миру” для України, викладено його розповіді про життя та творчість.* Текст: <https://gazeta.ua/articles/opinions-journal/ u-rosiyi-nikoli-ne-bulo-nemaye-i-ne-bude-inshogo-interesu-v-ukrayini-nizh-vinishchennya-do-reshti-do-nogi-do-pnya-nashoyi-naciyi/844792>

51. **Кремль зірвав гуманітарну місію омбудсменів** // Уряд. кур’єр. — 2018. — 3 лип. (№ 121). — С. 1. *Йдеться про заяву Уповноваженої Верховної Ради України (ВР України) з прав людини Людмили Денісової щодо результатів її поїздки до Російської Федерації (РФ) з метою відвідати українських громадян, які перебувають у місцях позбавлення волі на території Росії. Зазначено, що всупереч домовленостям, досягнутим між Президентами України та РФ Петром Порошенко і Володимиром Путіним, Людмилу Денісову не допустили до жодного українського політв’язня. Людмила Денісова повідомила, що запропонує комісару Ради Європи (РЄ) з прав людини Дуні Міятович разом відвідати українських політв’язнів.* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/kreml-zirvav-gumanitarnu-misiyu-ombudsmeniv/>

52. **Лелич М. В НАТО шагом марш!** : что изменит новый закон о национальной безопасности в жизни страны / Милан Лелич // Фокус. —

2018. — № 26 (29 июня). — С. 22-23. Розглянуто п'ять новацій ухваленого Верховною Радою Закону України "Про національну безпеку України", а саме: чітко прописана вся система державних органів, що відповідають за нацбезпеку країни; міністр оборони та його заступники будуть цивільними особами; буде створено орган, що відповідатиме за держзакупівлі для оборонних потреб; 5 % державного ВВП витратиметься на потреби безпеки та оборони; скорочено повноваження СБУ у сфері боротьби з корупцією. Текст: <https://focus.ua/country/400713/>

53. **Німеччина підтримує миротворчу місію на Донбасі** // Демократ. Україна. — 2018. — 1 черв. (№ 22). — С. 4. Подано інформацію про візит в Україну 29 – 30 травня 2018 р. Президента Федеративної Республіки Німеччина Франка-Вальтера Штайнмайєра. Цей візит засвідчує, що Франк-Вальтер Штайнмайєр підтримав ідею продовження міжнародних консультацій щодо введення міжнародної миротворчої місії ООН на Донбас. Однак зазначено, що Президент Федеративної Республіки Німеччина не бачить недоречності в побудові другої черги газопроводу "Північний потік", тому рекомендує Україні укласти контракт з "Газпромом", аби зберегти українську газотранспортну систему.

54. **Олехнович А. "Важливо орієнтуватись не на вчорашніх противників, а на виклики, які будуть через 15-20 років"** / Анастасія Олехнович // Нар. армія. — 2018. — 28 черв. (№ 26). — С. 9. Подано тези виступів учасників обговорення – українських та міжнародних військових фахівців, що відбулось в межах міжнародного наукового форуму "Морська стратегія держави. Розвиток та реалізація морського потенціалу України". На форумі йшлося про позитивні зрушення та досягнення, з якими підійшли до чергової річниці Військово-морські сили України, про проблеми, які потребують негайного розв'язання. Текст: <http://www.mil.gov.ua/news/2018/07/01/za-ostanni-chotiri-roki-vijskovo-morski-sili-popovnilo-korabelnij-sklad-shistma-bojovimi-katerami/>

55. **Петров И. Боевая жажда и гибридный экотерроризм** / Иван Петров // 2000: Еженедельник. — 2018. — 22 – 28 июня (№ 18/21). — С. В2. *Подано інформацію про екологічну ситуацію на Донбасі (за даними доповіді Міністерства з питань окупованих територій і внутрішньо переміщених осіб).*

56. **Пидгора Н. Донбассу предрекли экологический апокалипсис** / Никита Пидгора // Вести (Всеукр. вып.). — 2018. — 7 июня (№ 92). — С. 6. *Йдеться про наслідки артобстрілів і неправильної консервації шахт на Донбасі для екології. Зазначено, що, за словами екологів, важкі метали від артобстрілів накопичуються в землі та воді, а багато заповідників уже знищено.* Текст: <https://www.pressreader.com/ukraine/vesti/20180607/281603831160642>

57. **Пилипенко В. Система защиты : обезопасит ли украинцев закон о нацбезопасности** / Владимир Пилипенко // Фокус. — 2018. — № 26 (29 июня). — С. 21. *Проаналізовано окремі положення ухваленого Верховною Радою Закону України "Про національну безпеку України". Наголошено, зокрема, що Закон майже повністю присвячений "силовій безпеці", у той час як економічна, екологічна та кібернетична безпека залишилися неврахованими.* Текст: <https://focus.ua/opinions/400690/>

58. **Покальчук О. Пароксизм брехні : правда дуже неприємна, бо вона закликає до війни. Війни за цінності** / Олег Покальчук // Дзеркало тижня. - 2018. - 23 черв. (№ 24/25). — С. 16. *Мова йде про прояви суспільної реальності в сучасній Україні; про прихований запит на обман людей, з метою досягнення влади; про те, чим приваблива для масової свідомості брехня; про самообман раціональності людської комунікації та ілюзорну віру в лінійний прогрес суспільства.* Текст: https://www.dt.ua/SOCIUM/paroksizm-brehni-281331_.html

59. **Резолюція ПАРЄ закликає Москву звільнити всіх ув'язнених** / Прес-служба апарату Верхов. Ради України // Голос України. — 2018. — 3 лип. (№ 118). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про*

ухвалено під час засідання третьої частини сесії Парламентської Асамблеї Ради Європи (ПАРЄ) резолюцію з приводу громадян України, затриманих за політичними мотивами Російською Федерацією (РФ). У виступі 1-го заступника Голови Верховної Ради України (ВР України) Ірини Геращенко акцентовано увагу на систематичному порушенні прав людини на тимчасово окупованих територіях України – на території Донецької та Луганської областей, в Автономній Республіці Крим та в м. Севастополь, а також у самій РФ. Заступник голови Комітету ВР України з питань європейської інтеграції Марія Іонова і заступник члена Постійної делегації в ПАРЄ Павло Унгурян проінформували про політику тортур, яку РФ продовжує проти українців та представників кримськотатарського народу. В ухваленій резолюції ПАРЄ зазначено, що РФ повинна забезпечити дотримання прав утримуваних українців до моменту їхнього звільнення, припинити катування і забезпечити право на доступ до необхідної медичної допомоги. ПАРЄ закликала владу РФ без зволікання звільнити всіх ув'язнених за політично вмотивованими обвинуваченнями українців в окупованому Криму, окремих районах Донецької і Луганської областей і на території Росії. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/304752>

60. **Сміян Н. Виконуватимемо зобов'язання, незважаючи на вибори** / Надія Сміян // Голос України. — 2018. — 3 лип. (№ 118). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про зустріч напередодні 20-го саміту Україна – Європейський Союз (ЄС) керівництва Верховної Ради України (ВР України) із надзвичайними та повноважними послами держав – членів ЄС в Україні. Обговорено пріоритетні напрями подальшого співробітництва України та ЄС. Голова ВР України Андрій Парубій проінформував про законодавче забезпечення реалізації Угоди про асоціацію з ЄС; 1-й заступник Голови ВР України Ірина Геращенко повідомила, що за ініціативою керівництва ВР України, парламентських комітетів з питань євроінтеграції та у закордонних справах підготовлено*

заяву про посилення заходів щодо політичної асоціації та економічної інтеграції України з ЄС. Ірина Геращенко зазначила, що однією з ключових тем на саміті Україна – ЄС стане безпековий фактор з метою примусити РФ виконувати Мінські угоди, ключовими в яких є гуманітарні аспекти. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/304751>

61. **Сміян Н. Для оновлення ЦВК потрібне узгоджене рішення / Надія Сміян // Голос України. — 2018. — 6 лип. (№ 121). — Електрон. ресурс. Надано інформацію про ранкове засідання Верховної Ради України (ВР України) 5 липня 2018 р. Прийнято в другому читанні законопроект про внесення змін до Митного кодексу та інших законодавчих актів щодо запровадження механізму "єдиного вікна" та оптимізації здійснення контрольних процедур при переміщенні товарів через митний кордон країни. Ухвалено проект постанови "Про Звернення до європейських інституцій щодо поглиблення співробітництва між Україною та Європейським Союзом". У зверненні міститься заклик до посилення антиросійських санкцій для повного виконання Мінських угод та визволення Донбасу і Криму, а також для звільнення українських в'язнів з тюрем у Росії та в окупованому Криму. Із заявою щодо питання оновлення складу Центральної виборчої комісії (ЦВК) виступив лідер парламентської фракції "Блок Петра Порошенка" (БПП) Артур Герасимов.** Текст: <http://www.golos.com.ua/article/304902>

62. **Ткачук Р. Ухвалено новий закон "Про національну безпеку України"** : цей документ визначає рух України в напрямку Євросоюзу та НАТО, а також засади розвитку держави й силового блоку, зокрема в умовах воєнного конфлікту / Руслан Ткачук, Тетяна Мороз // Нар. армія. — 2018. — 28 черв. (№ 26). — С. 3. Розглянуто основні положення закону України "Про національну безпеку України". Подано коментарі Президента України Петра Порошенка, Секретаря РНБО Олександра Турчинова, народного депутата України, члена Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони Дмитра Тимчука.

63. **Шевчук Ю. Верховна Рада спробує обрати новий склад Центральної виборчої комісії** / Юліана Шевчук // *Голос України*. — 2018. — 3 лип. (№ 118). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про Погоджувальну раду лідерів депутатських фракцій і груп та голів парламентських комітетів, під час якої було обговорено план законотворчої роботи Верховної Ради України (ВР України) на наступний пленарний тиждень. Зазначено, що народні депутати розглянуть декілька тематичних блоків питань щодо захисту прав дітей та інформаційної політики. Лідер фракції Блоку Петра Порошенка (БПП) Артур Герасимов закликав ухвалити в другому читанні президентський проект закону "Про внесення змін до статті 80 Конституції України" (№ 7203) щодо зняття депутатської недоторканності. У виступі лідера фракції "Народний фронт" Максима Бурбака порушено питання звільнення українських політичних в'язнів з тюрем у Російській Федерації (РФ) та в окупованому Криму. Під час засідання ради висловлено пропозиції ухвалити до завершення поточної сесії конституційні зміни – щодо скасування депутатської недоторканності та про перехід до парламентської форми правління. Наголошено також на необхідності обрати найближчим часом новий склад Центральної виборчої комісії (ЦВК).* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/304746>

64. **Ярошенко Г. Світ не без добрих людей** / Ганна Ярошенко // *Україна молода*. — 2018. — 3 лип. (№ 70). — С. 10. *Наведено інформацію про діяльність волонтерів, спрямовану на підтримання та гуманітарну допомогу бійцям, які знаходяться у зоні військового конфлікту на Донбасі, дітям загиблих та багатодітним сім'ям вчорашніх воїнів.*

3 Захист цивільного населення під час збройного конфлікту

3.1 Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

61. **Бриндіков Ю. Загальнонаукові аспекти розробки системи комплексної реабілітації військовослужбовців Збройних сил України**

учасників бойових дій / Ю.Л. Бриндіков // Пед. науки: зб.наук. пр. / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2017. - Вип. 79, т. 2. – С. 201-206. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп 14832 – 79/2** *Йдеться про те, що у професійній діяльності соціальних працівників з'явилася нова категорія клієнтів – військовослужбовці учасники бойових дій (комбатанти), які потребують виваженої та професійної реабілітаційної допомоги. Доведено, що вагомий потенціал має впровадження систем комплексної реабілітації військовослужбовців, учасників бойових дій. Обґрунтовано доцільність системи та висвітлено загальнонаукові аспекти її розробки.*

62. Гончаренко Г. Визначення та надання статусу учасника бойових дій співробітникам Служби безпеки України, які брали участь в антитерористичній операції: особливості адміністративно-правового врегулювання / Г. А. Гончаренко // Прикарпат. юрид. вісн.: зб. наук. пр. / Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". – Івано-Франківськ, 2017. – Вип. 4(19). – С. 48-53. - **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп17531-4(19)** *На підставі норм чинного законодавства України і практики його застосування проаналізовано проблемні питання адміністративно-правового врегулювання визначення та надання статусу учасника бойових дій співробітникам Служби безпеки України (СБУ), які брали участь в антитерористичній операції (АТО) на Сході України, а також запропоновано напрями його подальшого вдосконалення. Досліджено правову природу набуття статусу учасника бойових дій різними категоріями співробітників СБУ. Розкрито особливості визначення та застосування поняття "період проведення АТО". Висвітлено завдання, повноваження та склад Комісії з питань розгляду матеріалів про визнання учасниками бойових дій у СБУ, положення про яку було затверджене наказом Центрального управління СБУ від 3 жовтня 2014 р. Текст: http://www.pjv.nuoua.od.ua/v4_2017/12.pdf*

63. Костяна О. Особливості провадження податкової політики на територіях України, що мають особливий статус / О. В. Костяна

// Бізнес Інформ. - 2015. - № 4. — С. 238-243. *Визначено характерні риси податкової політики в регіонах України, які внаслідок військово-політичних подій 2014 р. отримали особливий статус. Визначено основні тенденції розвитку економіки АР Крим, Луганської та Донецької областей у період до 2014 р., коли зазначені території повністю контролювалися державною владою України. Проаналізовано інструменти податкової політики, що були запроваджені на територіях з особливим статусом у 2014 – 2015 рр..* Текст: http://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2015-4_0-pages-238_243.pdf

64. **Ніколаєва В. Система соціальної підтримки в умовах воєнного конфлікту: проблеми транспарентності** / В. І. Ніколаєва // Держава та регіони. Серія: Державне управління. - 2018. - № 1. — С. 133-137. *Розглянуто питання організації системи соціальної підтримки та послуг різним категоріям населення України. Акцент робиться на проблемах і причинах нерівності доступу до послуг соціальної сфери, особливо за умов воєнного конфлікту.*

65. **Правовий статус внутрішньо переміщених осіб в Україні** / [В. О. Криволапчук та ін. ; за заг. ред. М. Г. Вербенського] ; М-во внутр. справ України, Держ. НДІ. - Київ : ДНДІ МВС України, 2016. - 400 с. **Шифр зберігання в бібліотеці: : Б352958** *У монографії висвітлено юридичну природу правового статусу внутрішньо переміщених осіб в Україні. На основі аналізу доктринальних та нормативних джерел досліджено поняття “внутрішньо переміщена особа”. Розкрито види та зміст прав і обов’язків внутрішньо переміщених осіб. Увагу приділено проблемним питанням у сфері організаційно-правового забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб. Охарактеризовано діяльність державних органів та органів місцевого самоврядування щодо забезпечення прав та свобод внутрішньо переміщених осіб в Україні. Запропоновано відповідні пропозиції і рекомендації, спрямовані на*

вдосконалення законодавства України щодо забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб.

66. **Савченко С.** Молодь як жертва несприятливих чинників соціалізації в умовах гібридної війни на сході України / С. В. Савченко, В. С. Курило // Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. - 2018. - № 1, ч. 1. — С. 47-54. *Наведено теоретичне й емпіричне обґрунтування процесу перетворення молоді на жертву несприятливих чинників соціалізації за умов гібридної, зокрема інформаційної, війни на Сході України.*

67. **Уханенко С.** **Шляхи вдосконалення правового регулювання здійснення адміністративних процедур внутрішньо переміщеним особам у сфері соціального захисту населення** / С. А. Уханенко // Прав. позиція. - 2017. - № 2. — С. 192-199. *Запропоновано класифікацію здійснення адміністративних процедур за етапами та можливістю їх реалізації. Охарактеризовано правові засади здійснення адміністративних процедур у сфері соціального захисту населення внутрішньо переміщених осіб та розглянуто шляхи їх удосконалення.*

68. **Юрчишин В.** Повноваження прокурора та слідчого судді щодо обмеження конституційних прав громадян у районі проведення антитерористичної операції / Василь Юрчишин // Вісн. Нац. акад. прокуратури України. - 2018. - № 1. — С. 15-20.

3.2 Статті з газетної періодики

69. **Бесперстова О.** В Кремле отвергли просьбу Генсека Совета Европы Турбьерна Ягланда помиловать Олега Сенцова / Ольга Бесперстова // Факты и комментарии. — 2018. — 27 июня – 4 июля (№ 25). — С. 2. *Йдеться про кроки світових політичних лідерів, спрямовані на звільнення українського режисера Олега Сенцова, який продовжує безстрокове голодування, відбуваючи 20-річне покарання за сфабрикованим вироком у колонії на Півночі Росії. Подано коментарі*

Уповноваженого України з прав людини Людмили Денісової, яка не змогла потрапити до Олега Сенцова, незважаючи на попередню домовленість Президента України Петра Порошенка з Президентом Росії Володимиром Путіним.

70. **Василенко І. Адресна допомога на придбання житла: як це працює** / Іветта Василенко // Нар. армія. — 2018. — 28 черв. (№ 26). — С. 19. *Розглянуто один із пріоритетних напрямів роботи органів державної влади Одеси – соціальний захист учасників бойових дій та членів їхніх сімей. Зазначено, що на підтримку цієї категорії пільговиків спрямовуються кошти державного, обласного та місцевих бюджетів. Зокрема, реалізуються програми із забезпечення житлом, надання соціальної та професійної адаптації, нараховуються пільги на сплату житлово-комунальних послуг тощо. Отже, внутрішньо переміщені особи з числа учасників бойових дій, котрі мешкають в Одесі, мають змогу придбати помешкання за кошти з державного бюджету.* Текст: <http://milnavigator.com.ua/archives/18400>

71. **Власенко В. Трамп нагадає Путіну про українських політв'язнів** : український аспект американсько-російської зустрічі на високому рівні / Вікторія Власенко // Уряд. кур'єр. — 2018. — 3 лип. (№ 121). — С. 3. *Йдеться про брифінг заступника міністра закордонних справ України Лани Зеркаль, яка висловила думку, що під час переговорів з Президентом Російської Федерації (РФ) Володимиром Путіним Президент Сполучених Штатів Америки (США) Дональд Трамп порушить питання про українських політичних в'язнів, яких незаконно утримують у Росії. Прокоментовано також ситуацію навколо будівництва другої нитки газопроводу "Північний потік", через який російський газ постачатимуть Європі в обхід української території.* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/tramp-nagadaye-putinu-pro-ukrayinskih-politvyazniv/>

72. **”Воєнна сила територіальної оборони – синергія військового та цивільного секторів України”** // Нар. армія. — 2018. — 28 черв. (№ 26). — С. 2. *Йдеться про перші експериментальні тактичні навчання із територіальної оборони ”Північна фортеця–2018”, що відбулись на Гончарівському полігоні (Чернігівська обл.). Акцентовано увагу на зустрічі Начальника Генерального штабу — Головнокомандувача Збройних Сил України генерала армії України Віктора Муженка із головами обласних та районних держадміністрацій. На зустрічі наголошено, що зміни у підходах до організації заходів забезпечення навчань із територіальної оборони вказують на розуміння всіма сторонами важливості проведення таких заходів з метою адекватної протидії російській агресії. Зазначено, що саме створення бригад територіальної оборони (БрТрОб) в кожній області, залучення та підготовка мотивованих й патріотично налаштованих громадян України дасть можливість сформуванню простір безпеки в Україні.* Текст: <http://www.mil.gov.ua/news/2018/06/26/voenna-sila-teritorialnoi-oboroni-sinerhiya-vijskovogo-ta-czivilnogo-sektoriv-ukraini-general-armii-ukraini-viktor-muzhenko/>

73. **Гайдіна Ю. Громадські активісти закликали керівництво країни прискорити створення міністерства у справах ветеранів /** Юлія Гайдіна // Демократ. Україна. — 2018. — 8 черв. (№ 23). — С. 7. *Приділено увагу зверненню громадських активістів до Президента України Петра Порошенка, Прем’єр-міністра Володимира Гройсмана та Голови Верховної Ради України Андрія Парубія з відкритим листом щодо прискорення створення Міністерства у справах ветеранів. Зазначено, що, на думку Володимира Примаченко, завідувача сектору територіального органу Державної служби України у справах ветеранів війни та учасників АТО, таке Міністерство має передусім об’єднати всіх ветеранів усіх війн: і війни в Афганістані, і війни на території інших держав, і учасників АТО.* Текст: <http://www.dua.com.ua/social-policy/item/3990-gromadski-aktivisti->

zaklikali-kerivnitstvo-krajini-priskoriti-stvorenniya-ministerstva-u-spravakh-veteraniv.html

74. **Здоровило Т. Каторжна Росія для бранців Кремля** / Тарас Здоровило // Україна молода. — 2018. — 10 лип. (№ 73). — С. 6. *Йдеться про те, що вже майже три роки український режисер Олег Сенцов та громадський активіст Олександр Кольченко, котрі познайомилися в Києві у 2014 році під час Революції гідності на Майдані, відбувають покарання в російських колоніях суворого режиму: Олександр — у Челябінську, а Олег — у Лабитнанзі, що за Північним полярним колом. Про це документальний фільм "Етапом через пів -Землі: історія ув'язнення Сенцова і Кольченка" виробництва "Громадського телебачення". Подано матеріали бесіди з журналісткою, головою ГО "Громадське телебачення" Наталією Гуменюк, яка зініціювала створення фільму та брала безпосередню участь у зйомках, розповіла про пережиті перипетії в процесі народження картини.* Текст: <http://www.umoloda.kiev.ua/number/3331/188/124594/>

75. **"Каждый сам выбирает цену, которую готов платить за любовь к родине"** : в российских тюрьмах продолжают голодать и подвергаются пыткам украинские политзаключенные // Факты и комментарии. — 2018. — 5-11 июля (№ 26). — С. 2. *Йдеться про українських політичних в'язнів Кремля: Олега Сенцова, Павла Гриба, Володимира Балуха. Акцентовано увагу на акції у підтримку Олега Сенцова, який голодує вже більше ніж 50 днів, що відбулась на київському стадіоні "Олімпійський" 2 липня 2018 р.*

76. **Кирпа І. 50 відтінків чорного** / Ірина Кирпа // Україна молода. — 2018. — 3 лип. (№ 70). — С. 2. *Подано інформацію про проведення Всесвітньої акції на підтримку українського режисера Олега Сенцова, затриманого на території окупованого Криму співробітниками ФСБ Росії за фейковою справою про екстремізм та засудженого до 20-річного терміну покарання у колонії. Зазначено, що 14 травня 2018 року Олег Сенцов оголосив безстрокове голодування з вимогою звільнити*

всіх в'язнів совісті, невинно засуджених Російською Федерацією. Текст: <http://www.umoloda.kiev.ua/number/3328/2006/124381/>

77. **Кругленя О. "Треба завжди боротися, не падати духом і йти до кінця"** / Олена Кругленя // Нар. армія. — 2018. — 28 черв. (№ 26). — С. 16. *Йдеться про завершення у Києві першого тренувального збору Національної збірної "Ігор нескорених". Зазначено, що це перший із трьох зборів, на які національна команда збереться в рамках підготовки до "Ігор нескорених" у Сідней. Запропоновано ознайомитися з учасниками команди, які представлятимуть Україну в Сідней на "Іграх нескорених-2018". Зокрема, із Юрієм Дмитренком (стаття "Треба завжди боротися, не падати духом і йти до кінця") та Олександром Чалапчім (стаття "Під час тренувань проїжджаю по 30 кілометрів щодня")* Текст: <https://www.facebook.com/voin.ato/photos/%C2%AB%D0%A2%D1%80%D0%B5%D0%B1%D0%B0-%D0%B7%D0%B0%D0%B2%D0%B6%D0%B4%D0%B8-%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%8F-%D0%BD%D0%B5-%D0%BF/1799517186795402/>

78. **Мороз Т. Про законопроекти, які й досі "у шухляді", або на які правові зміни чекають родини захисників України** / Тетяна Мороз // Народна армія. — 2018. — 28 черв. (№ 26). — С. 19. *Розглянуто питання усунення правових проблем у родин померлих учасників АТО. Йдеться про законопроект № 6268-1 "Про внесення змін до деяких законів України щодо підвищення соціального захисту військовослужбовців", підготовлений ГО "Юридична сотня" та доопрацьований юристами Генерального штабу Збройних сил України та Комітетом Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю. Мета законопроекту, зокрема, урівняти у правах сім'ї полеглих захисників, незалежно від умов, у яких померла людина. Наголошено, що законопроектом передбачається можливість отримання допомоги у разі,*

якщо смерть настала протягом одного року після звільнення з військової служби. Текст: <http://milnavigator.com.ua/archives/18400>

79. **Мороз Т. Фінансова допомога на власну справу ветеранам війни з інвалідністю** / Тетяна Мороз // Нар. армія. — 2018. — 28 черв. (№ 26). — С. 19. Розглянуто питання щодо необхідності встановлення можливості отримання одноразової безповоротної фінансової допомоги на розвиток власної справи фізичною особою — підприємцем з інвалідністю, набутою внаслідок поранення, контузії або каліцтва під час безпосередньої участі у бойових діях. Йдеться про законопроект № 5518 "Про внесення змін до Закону України "Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні" щодо розвитку власної справи фізичною особою-підприємцем з інвалідністю, отриманою внаслідок поранення, контузії або каліцтва, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції". Наголошено, що у разі ухвалення закон надасть фізичним особам — підприємцям з інвалідністю, набутою під час безпосередньої участі в бойових діях, право на одержання безповоротної одноразової фінансової допомоги на розвиток власної справи та право на державну допомогу у вигляді пільг з оподаткування тощо. Текст: <http://milnavigator.com.ua/archives/18400>

80. **"Олеже, Україна з тобою!"** // Уряд. кур'єр. — 2018. — 4 лип. (№ 122). — С. 1. Йдеться про проведену у Києві на стадіоні "Олімпійський" акцію на підтримку українського режисера Олега Сенцова. Надано інформацію про зустріч Уповноваженого Верховної Ради України (ВР України) Людмили Денісової з послами країн Європейського Союзу (ЄС) в Україні. Людмила Денісова звернулася до послів із закликом сприяти усіма можливими способами звільненню Олега Сенцова з російської в'язниці. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/olezhe-ukrayina-z-toboyu/>

81. **Озвучено прізвища російських громадян, яких готові обміняти на в'язнів Кремля** / Прес-служба апарату Верхов. Ради України

// *Голос України*. — 2018. — 4 лип. (№ 119). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про брифінг 1-го заступника Голови Верховної Ради України (ВР України), представника гуманітарної підгрупи тристоронньої контактної групи Ірини Геращенко, під час якого вона оприлюднила прізвища 23 громадян Російської Федерації (РФ), засуджених або затриманих за злочини проти територіальної цілісності України, яких українська сторона готова звільнити за умови дзеркального звільнення українських громадян.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/304766>

82. **Прокопенко М. "Виклик імперії" : наша альтернатива чемпіонату в Росії – як за Сенцова та інших "бранців Кремля" болівали на київському стадіоні / Марія Прокопенко // День. — 2018. — 4 лип. (№ 115). — С. 6-7.** *Надано інформацію про проведену на київському стадіоні "Олімпійський" акцію на підтримку режисера Олега Сенцова та українських політв'язнів загалом. Подано коментар співкоординаторки громадської організації "Медійна ініціатива за права людини" (МІПЛ) Марії Томак щодо візиту до Росії Уповноваженого Верховної Ради України (ВР України) з прав людини Людмили Денісової, якій так і не вдалося відвідати жодного з українських громадян, що утримуються в російських в'язницях.* Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/den-ukrayiny/vyklyk-imperiyi>

83. **Скоростецький В. Бійці ООС допомагають відновлювати будинки мешканців Авдіївки / Володимир Скоростецький // Нар. армія. — 2018. — 28 черв. (№ 26). — С. 5.** *Йдеться про відновлення військовослужбовцями операції Об'єднаних сил спільно із військово-цивільною адміністрацією прифронтової Авдіївки, зруйнованої під час боїв житлової інфраструктури міста.*

84. **Ткачук Р. "Мости надії" Макарівщини / Руслан Ткачук // Нар. армія. — 2018. — 28 черв. (№ 26). — С. 18.** *Йдеться про діяльність духовно-просвітницького центру "Ковчег", де четвертий рік поспіль працює літній табір для дітей загиблих і поранених ветеранів АТО та*

вимушених переселенців зі Сходу України. Зазначено, що організатори табору – благодійний фонд “Діти надії та любові” (Київ) й громадська організація “Емманус” (Харків) і надалі співпрацюватимуть із храмом преподобної Пераскеви Сербської, що в селі Лишня Макарівського району Київської області. Текст: <http://kyiv-oblast.solydarnist.org/?p=4570>

85. **Уретій О. “Пораненому важливо вірити в те, що він відновиться і не буде тягарем”** / Оксана Уретій // Нар. армія. — 2018. — 28 черв. (№ 26). — С. 17. *Йдеться про діяльність Печерської обласної лікарні відновного лікування (с. Печера, Вінницька область), яка, хоч і не визначена місцем лікування учасників бойових дій, радо приймає всіх бійців, які мають проблеми з опорно-руховим апаратом. Подано матеріали розмови із сільським головою с. Печера Вадимом Остапчуком. Текст: <https://www.facebook.com/voin.ato/photos/%C2%AB%D0%A2%D1%80%D0%B5%D0%B1%D0%B0-%D0%B7%D0%B0%D0%B2%D0%B6%D0%B4%D0%B8-%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%8F-%D0%BD%D0%B5-%D0%BF/1799517186795402/>*

4 Міжнародний досвід вирішення конфлікту

4.1 Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

84. **Бортнік Н. Міжнародне співробітництво та його роль у боротьбі з тероризмом** // Наук. вісн. Міжнар. гуманітар. ун-ту. Серія: Економіка і менеджмент : зб. наук. пр. — Одеса, 2017. — Вип. 26, ч. 1. - С. 38-42 **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп-17342 – 26/1** *На підставі комплексного та системного аналізу розкрито головні аспекти міжнародної співпраці в протидії тероризму та наявні шляхи його запобігання. Виокремлено характерні риси міжнародного тероризму на сучасному етапі, зовнішні й внутрішні чинники.*

85. **Дихановський В. Методологія ціннісно-орієнтованого управління плануванням розвитку озброєння** / В. М. Дихановський, А.

О. Русевич, Б. Еггінтон// Наука і оборона. - 2018. - № 1. — С. 41-48.
Проаналізовано підходи до використання євроатлантичних підходів у системі оборонного планування.

86. **Харечко І. Тероризм ХХІ ст.: кінець свободи?** / І. Харечко // Вісн. Львів. ун-ту ім. І. Франка. Серія: Філосо.-політолог. студії : зб. наук. пр. — Львів, 2017– Вип. 14. — С. 243-245. — **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп17528-14.** *Йдеться про заходи держав, спрямовані на боротьбу із тероризмом. Тероризм розглянуто як навмисне використання насильства чи загрози його застосування суверенними державами або субнаціональними групами задля досягнення стратегічних та політичних цілей шляхом вчинення незаконних дій, призначених для залякування значно ширшої аудиторії, ніж постраждалі чи військові. Зосереджено увагу на нормах національних законодавств і міжнародного права які призначені для покарання та унеможливлення безпосереднього вчинення терористичних актів, їхньої загрози, а також заборони створення підґрунтя для популяризації, виправдання чи легітимації терористичних організацій. Наголошено, що керівництво сучасних демократичних націй намагається вирішити дилему між адекватною реалізацією фундаментального принципу свободи та захисту індивіда окремо і суспільства загалом від реальної загрози тероризму, а сенсобуттєве запитання "Свобода чи безпека?" у сучасному цивілізованому соціумі досі залишається без відповіді. Текст: <http://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/01/Visnyk-Lvivskoho-universytetu-14.pdf>*

4.2 Статті з газетної періодики

87. **Колумбійський досвід мирного врегулювання корисний для нашої держави** / Прес-служба апарату Верхов. Ради України // Голос України. — 2018. — 5 лип. (№ 120). — Електрон. ресурс. *Надано інформацію про засідання неформальної депутатської групи "Мінська платформа" під головуванням 1-го заступника Голови Верховної Ради України (ВР України), представника гуманітарної підгрупи Тристоронньої*

контактної групи із врегулювання ситуації на Донбасі (ТКГ) Ірини Геращенко і за участі Хуана Фернандо Крісто – колишнього міністра внутрішніх справ Колумбії, повноважного переговорника Гаванського переговорного процесу між урядом Колумбії та представниками збройного угруповання "Революційні збройні сили Колумбії" (FARC), який працював над імплементацією мирної угоди і впровадженням правових реформ. Х.Ф. Крісто проінформував про особливості мирного врегулювання конфлікту в Колумбії та акцентував увагу на питанні перехідного правосуддя в Колумбії. У виступі 1-го заступника Голови ВР України Ірини Геращенко відзначено, що, незважаючи на фундаментальні відмінності конфлікту в Колумбії та ситуації в Україні, яка спричинена агресією Російської Федерації (РФ), окремий досвід мирного врегулювання ситуації, зокрема питання стратегічної комунікації, може стати корисним і для нашої держави. Текст:

<http://www.golos.com.ua/article/304867>

88. **Смелянський Ю. Російська держава в умовах обложеної фортеці** / Юрій Смелянський // Дзеркало тижня. - 2018. - 23 черв. (№ 24/25). — С. 6. *Мова йде про протистояння між Російською Федерацією та західними країнами, що несе в собі загрозу виникнення повномасштабної світової війни. Розглянуто компоненти, з яких складається воєнна загроза: збройна боротьба, економічні, дипломатичні, ідеологічні та інформаційні ресурси. Санкції розглядаються як інструмент, за допомогою якого знижуються ресурсні можливості агресивно налаштованої держави.* Текст: https://dt.ua/international/rosiyska-derzhava-v-umovah-oblozhenoyi-forteci-281368_.html

Підготовлено Відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого.

Відповідальний за випуск Н. Я. Зайченко

11 липня 2018 р.